

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-127-25

Dato: 29. august 2025

Stillet af: Sadek Al-Amood (F)

Besvarelse udsendt den: 3. oktober 2025

Spørgsmål om omkostning ved gratis kollektiv trafik for unge i København

Spørgsmål:

Hvor meget vil det estimeret koste samlet set (gerne omkostning i manglende tilskud inkl. omkostninger til påkrævet kapacitetsforøgelse) at gøre offentlig transport gratis for unge (16-25-årige) i zone 1,2 og 3?

Jeg kunne godt tænke mig at få både den samlede omkostning og en fordelingstabel på stat, region og de kommuner involveret, som måtte hæfte for omkostningerne.

Svar:

I takstzonerne 1, 2 og 3 kører der bus, tog og metro. Den kollektive trafik inden for disse takstzoner finansieres af staten, Region Hovedstaden og de fem kommuner: København, Frederiksberg, Hvidovre, Gentofte, Rødovre.

En beregning af gratis transport for unge på tværs af rejseformer vil omfatte analyse af data fra trafikselskaberne (Movia, Metroselskabet og DSB) hver især og samlet set, herunder afgrænsning af unge fordelt på rejseform og rejsers længde og afgrænsning, og betydning for indtægtsdeling mellem selskaber og dermed udgifter mellem region og kommuner.

Region Hovedstaden kan ikke selv beslutte, at gøre billetter gratis i takstzonerne 1, 2 og 3. Ifølge lov om trafikselskaber er Movia, Metroselskabet og DSB takstmyndighed på området og beslutter i fællesskab taksterne. Der er i øjeblikket forsøg med gratis eller billigere transport i kommuner og byer i Jylland og på Fyn bl.a. i Odense Kommune samt Svendborg og Fredericia. Der foreligger ikke resultater af forsøgene på nuværende tidspunkt. Disse kommuner og byer er dog afgrænsede områder, hvorimod der i hovedstadsområdet rejses på tværs af mange kommuner og med mange forskellige transportmidler.

En analyse vil derfor kræve tæt dialog med trafikselskaberne, hvilket ikke har kunnet nås inden for den givne tidsfrist. Hvis en analyse ønskes gennemført, kan administrationen gennemføre denne, men det vil kræve betydelige ressourcer hos administrationen og evt. tilkøb af konsulent.

Nedenfor er uddybet hvilke data, der er nødvendige at inddrage, og hvordan de fremskaffes.

a) Antallet af passagerer i aldersgruppen 16-25-årige i takstzonerne 1, 2 og 3 fordelt på hvert transportmiddel samt kommune, region og stat

DTU udarbejder hvert år en undersøgelse af danskernes transportvaner. På baggrund af data kan der foretages et udtræk på andelen af unge i den kollektive trafik i takstzonerne 1, 2 og 3. Trafikselskaberne har data for andelen af totale rejser fordelt på takstzoner.

Antallet af unge i takstzonerne kan beregnes på baggrund af disse to tal. Hertil kommer behov for at rejser underinddeles på kommunegrænser.

b) Indtægt pr. påstiger for hvert transportmiddel for de tre takstzoner fordelt på kommuner, region og stat

I indtægtsdelingen foretages en opdeling af indtægterne mellem trafikselskaberne for de respektive zoner. Trafikselskabet Movia offentliggør indtægten pr. påstiger for bustrafikken. For DSB og Metroselskabet ligger der ikke offentliggjorte tal, men indtægt pr. påstiger vil sandsynligvis kunne fremskaffes ved forespørgsel. Et vigtigt opmærksomhedspunkt er, at nogle passagerer rejser længere end takstzonerne 1, 2 og 3. Det vil betyde at dele af de unges rejse er gratis, mens der skal betales for andre dele.

c) En vurdering af potentielle nye passagerer ved f.eks. overflytning fra cykel, gang eller bil

Der foreligger ikke erfaringer med at gøre kollektiv transport gratis i takstzonerne 1, 2 og 3 for unge. Der skal indsamles erfaringer fra ind- og udland med at gøre kollektiv transport gratis, og hvilken effekt dette har på passagertallet for de unge.

d) En beregning af omkostningerne forbundet med at øge kapaciteten fordelt på kommune, region og stat.

På baggrund af det øgede passagertal skal trafikselskaberne vurdere behovet for øget kapacitet og omkostningerne ved at øge kapaciteten.